

Město Staré Město jako provozovatel veřejného pohřebiště podle § 16 odst. 1 zák. č. 256/2001 Sb., o pohřebnictví a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon o pohřebnictví)

vydává v souladu s ustanovením § 19 citovaného zákona

Řád veřejného pohřebiště města Staré Město

1. Rada města Staré Město ve smyslu § 102 odst. 3 zákona č. 128/2000 Sb. o obcích, ve znění pozdějších předpisů schválila tento Řád veřejného pohřebiště města Staré Město dne 25.04.2022 pod číslem usnesení 77/I./1.5.
2. Řád veřejného pohřebiště město Staré Město vydává po předchozím souhlasu Odboru právního a Krajský živnostenský úřad Krajského úřadu Zlínského kraje, ze dne 08.04.2022, vydaného pod č.j. KUZL 28645/2022.

Článek 1 **Úvodní ustanovení**

1. Provozování pohřebiště je nedílnou součástí veřejné infrastruktury a službou ve veřejném zájmu v samostatné působnosti obce.
2. Provozovatelem pohřebiště je město Staré Město, IČ: 00567884, se sídlem: Staré Město, náměstí Hrdinů 100, PSČ 68603, zastoupené starostou města Staré Město.
3. Veřejné pohřebiště města Staré Město je provozováno prostřednictvím správce:
 - Petr Spáčil, Na Vyhlídce 1262, 686 03 Staré Město, IČO 01377515
 - Technické služby Staré Město, příspěvková organizace, náměstí Hrdinů 100, 686 03 Staré Město, IČO 09487930

Jejich kompetence a hlavní činnosti jsou vymezeny v článku 3.

Článek 2 **Působnost řádu pohřebiště**

1. Vysvětlení zkratk pojmu:
 - a) Řád - Řád veřejného pohřebiště.
 - b) Provozovatel pohřebiště - vykonává provozování veřejného pohřebiště zejména ve smyslu § 16 odst. 1 zákona o pohřebnictví.
 - c) Správce pohřebiště – vykonává provozování veřejného pohřebiště ve smyslu § 18 odst. 2 zákona o pohřebnictví.
2. Vymezení často používaných pojmu:
 - a) Hrobka - nemovitá věc, která vznikla stavební nebo montážní technologií, bez zřetele na její stavebně technické provedení, použité stavební výrobky, materiály a konstrukce, na účel využití a dobu trvání.

- b) Hrobové zařízení - např. pomník, náhrobek, rám, krycí deska, stéla nebo jiná ozdoba hrobu, které mohou být bez znehodnocení od hrobového místa odděleny (zpravidla movitá věc).
- c) Vsyp - hrobové místo na vsypové louce s právem nájmu určené pro ukládání zpopelněných lidských ostatků bez urny. Jedná se o hloubkové uložení popela do země pod odkrytý travní drn a není při něm potřeba předchozí úpravy popela ani rozptylového aparátu. Vsyp popela umožňuje určit na základě nájemní smlouvy k vsypovému místu na šachovnicovitě rozčleněné zatravněné ploše konkrétní, např. rodinné místo, na které může být postupně uloženo více příbuzných nebo sobě blízkých osob.
3. Ustanovení tohoto Řádu se vztahuje na veřejné na pohřebiště umístěné na pozemcích parcela číslo: 221 (ostat. plocha/hřbitov, urnový háj), 6391 (ostat. plocha/hřbitov, urnový háj), 6073/291 (ostat. plocha/hřbitov, urnový háj), st. 352 (zastavěná plocha a nádvoří), st. 353 (zastavěná plocha a nádvoří), st. 2173 (zastavěná plocha a nádvoří) a st. 2174 (zastavěná plocha a nádvoří), zapsaných u Katastrálního úřadu pro Zlínský kraj, katastrální pracoviště Uh. Hradiště, na listu vlastnickém č. 10001 pro obec Staré Město a k. ú. Staré Město u Uh. Hradiště, jehož součástí jsou:
- místa pro ukládání lidských pozůstatků do hrobů
 - místa pro ukládání lidských pozůstatků do hrobek
 - místa pro ukládání zpopelněných lidských ostatků v urnách
 - vsypová louka
 - smuteční obřadní síň
4. Vnější hranice pohřebiště je vymezeno zdí.
5. Řád je závazný pro provozovatele – město Staré Město, správce a dále pro subjekty, zajišťující pohřební služby, pro obstaravatele pohřebních a jiných úkonů, nájemce hrobových a urnových míst, objednatelů a zhotovitele služeb, návštěvníky pohřebiště včetně osob, které zde s prokazatelným souhlasem správce pohřebiště nebo nájemce provádějí práce a pro ostatní veřejnost.
6. Pokud bude stejná věc popsána v několika dokumentech a v každém jinak, tak mají přednost v pořadí: samotná nájemní smlouva, Řád, zákon o pohřebnictví a občanský zákoník. Smlouva i řád nesmějí být v rozporu se zákonem nebo být proti zákonu speciálnímu i obecnému. Zvláštní ustanovení mají vždy přednost před obecnými, a to i když jsou uvedena v jednom dokumentu. Pokud není v žádném dokumentu nějaká věc upravena, řídíme se pravidly uvedenými v právních předpisech.
7. Hrob, ve kterém je pohřben zemřelý, jehož činnost byla mimořádně společensky prospěšná a všeobecně uznávaná, je možné rozhodnutím zastupitelstva města Staré Město prohlásit za „Čestný hrob“ na základě pravidel pro udělování čestného občanství, čestných poct a ceny města Staré Město. Hrob, který bude prohlášený „Čestným hrobem“ bude opatřen nápisem „Čestný hrob“. Čestné hrobové místo je osvobozeno od placení nájemného i služeb s nájmem spojených. Nájemce nesmí bez souhlasu zastupitelstva města Staré Město odstranit hrobové zařízení hrobového místa. V případě, že o další užívání hrobového místa, na kterém se nachází hrob prohlášený za „Čestný hrob“, neprojeví nájemci zájem nebo v případě, že hrobové zařízení vykazuje znaky opuštěnosti, je město Staré Město povinno učinit na své náklady opatření směřující k zachování pietnosti a důstojnosti hrobu.

8. Náhrobek, vykazující vysoké uměleckořemeslné zpracování, je možné rozhodnutím rady města Staré Město prohlásit za „Cenný náhrobek“. Nájemce nesmí bez souhlasu rady města Staré Město odstranit hrobové zařízení hrobového místa. V případě, že o další užívání hrobového místa, na kterém se nachází hrob prohlášený za „Cenný náhrobek“, neprojeví zájem nájemci nebo v případě, že hrobové zařízení vykazuje znaky opuštěnosti, je město Staré Město povinno učinit na své náklady opatření směřující k zachování „Cenného náhrobku“.

Článek 3

Rozsah poskytovaných služeb

1. Správce pohřebiště poskytuje zejména následující služby:
 - a) výkopové práce související s pohřbením a exhumací,
 - b) pohřbívání,
 - c) provádění exhumací,
 - d) ukládání a vsyp zpopelněných lidských ostatků,
 - e) správu a údržbu pohřebiště včetně komunikací a zeleně v areálu pohřebiště
 - f) zajišťuje sběr, třídění, odvoz a likvidaci odpadu
 - g) provádí informační službu
 - h) vedení související evidence o hrobových místech a o uložení lidských ostatků
 - i) provoz smuteční síně
2. Služby uvedené pod body 1a) – 1g) zajišťuje:
 - Petr Spáčil, Na Vyhlídce 1262, 686 03 Staré Město, IČ 013 77 515Služby uvedené pod bodem g), h) a i) zajišťuje:
 - Technické služby Staré Město, příspěvková organizace, náměstí Hrdinů 100, 686 03 Staré Město, IČO 09487930

V souladu se stanoviskem krajské hygienické stanice zn. 750/HOK/2002 ze dne 03.06.2002 a č.j. KHSZL 04994/2017 ze dne 09.03.2017 je na základě zákona o pohřebnictví tímto Řádem pro uložení lidských ostatků do hrobů stanovena na pohřebišti tlecí doba v délce 15 let, dle geologického a hydrogeologického průzkumu vypracovaného Ing. Zdeňkem Vackem, AQUA – GEA Holešov, ul. Míru 312, 769 01 Holešov, v únoru 2000 a geologického a hydrogeologického posudku č. 6/2017 vypracovaného Ing. Zdeňkem Vackem, AQUA – GEA Holešov, ul. Míru 312, 769 01 Holešov, v lednu 2017, který je přílohou Řádu.

3. Všichni zemřelí nezávisle na místě úmrtí mohou být na tomto veřejném pohřebišti pohřbeni, ale pouze se souhlasem provozovatele nebo správce pohřebiště. Den před přijetím lidských pozůstatků je potřeba předložit správci kopii Listu o prohlídce zemřelého, kterou uloží minimálně po tlecí dobu v příloze hřbitovní knihy.

Článek 4

Doba zpřístupnění pohřebiště, povinnosti návštěvníků, způsob a pravidla užívání zařízení

1. Provozní doby, v jejímž průběhu je pohřebiště zpřístupněno veřejnosti:

letní období	01.05.–30.09.	od 6:00 hodin do 20:00 hodin
zimní období	01.10.–30.04.	od 7:00 hodin do 19:00 hodin

v období Památky zesnulých a vánočních svátků je provozní doba nepřetržitá.
2. Provozovatel pohřebiště je oprávněn povolit odůvodněnou výjimku individuálním povolením.

3. Návštěvníci jsou povinni opustit pohřebiště do konce uzavírací doby bez upozornění.
4. Mimo vymezenou dobu je pohřebiště uzamčeno.
5. Provozovatel pohřebiště může z oprávněných důvodů přístup veřejnosti na pohřebiště nebo jeho část dočasně omezit nebo zakázat, např. v době provádění terénních úprav, manipulování se zetlelými, nezetlelými i zpopelněnými lidskými ostatky v rámci pohřebiště, exhumací, za sněhu, náledí apod., pokud nelze zajistit bezpečnost návštěvníků. Správce zabezpečí v zimním období nezbytnou údržbu hlavních komunikací pohřebiště v zájmu zajištění bezpečnosti.
6. Dětem do 10 let věku je dovolen vstup na pohřebiště pouze v doprovodu osoby starší 18 let.
7. Osobám pod vlivem návykových a psychotropních látek je vstup na pohřebiště zakázán, rovněž je zakázáno požívání alkoholických nápojů na pohřebišti.
8. Motorová vozidla mohou na pohřebiště vjíždět a zdržovat se jen s prokazatelným souhlasem správce a při splnění jim stanovených podmínek. Vozidla jsou do areálu pohřebiště vpouštěna nejpozději 1 hodinu před ukončením stanovené provozní doby pohřebiště a současně musí vozidlo pohřebiště opustit nejpozději 30 minut před ukončením této doby. Chodci mají vždy přednost před vozidly.
9. Na pohřebišti není dovolena jízda i jinými vozidly s výjimkou vozíků invalidních občanů. Pojízdne a zpevněné plochy na pohřebištech mohou být užívány k odstavení vozidla na nezbytně nutnou dobu pouze tak, aby tím nebyl omezován pohyb jiných vozidel. Na pohřebištech je zakázáno provádět opravy, údržbu a mytí vozidel.
10. Na pohřebišti je rovněž zakázáno pohybovat se na kolech, kolečkových bruslích, koloběžkách, skateboardech apod.
11. Návštěvníci jsou povinni chovat se na pohřebišti důstojně a pietně s ohledem na toto místo, řídit se Řádem pohřebiště. Zejména není návštěvníkům pohřebišť dovoleno se zde chovat hlučně, používat audio a video přijímače, kouřit, požívat alkoholické nápoje a jiné omamné látky, odhazovat odpadky mimo odpadové nádoby, nechat volně pobíhat psy, kočky a jiná zvířata a používat prostory pohřebiště i jeho vybavení k jiným účelům, než k jakým jsou určeny.
12. Z hygienických důvodů není dovoleno na pohřebišti pít vodu z vodovodních výpustí a studní. Rovněž není dovoleno tuto vodu odnášet v náhradních obalech mimo pohřebiště.
13. Svítidla mohou návštěvníci a nájemci na pohřebišti rozsvěcovat jen pokud jsou vhodným způsobem zabezpečena proti vzniku požáru. Správce může v odůvodněných případech používání svítidel na pohřebišti omezit nebo i zakázat.
14. Na vsypové louce je dovoleno používat svítidel jen na místech k tomu určených. Vstup na vsypovou louku je pro veřejnost zakázán. Věnce a kytice lze umísťovat jen na plochy a způsobem na místě určeném.
15. Ukládání nádob, náradí, jiných předmětů, včetně dílů hrobového zařízení na zelené pásy a místa kolem hrobových míst není dovoleno. Nádoby na odpadky na pohřebišti slouží jen pro ukládání odpadu z pohřebiště – mimo odpadu stavebního a nebezpečného. Pokud je na pohřebišti zavedeno třídění odpadu, je nutno toto opatření respektovat.

16. Návštěvníkům je zakázáno provádět jakékoli zásahy do vzrostlé zeleně na pohřebišti.
17. Na pohřebišti je povoleno provádět práce pouze o takovém rozsahu a způsobem, který stanoví tento Řád a správce.
18. Na pohřebišti rovněž není dovoleno pořádat prezentační akce soukromých subjektů zaměřené na výkon následné služby pro nájemce či prodej jimi nabízeného zboží. Všechny podnikatelské subjekty, které chtějí vykonávat jakékoli práce či služby pro nájemce, mají oznamovací povinnost k této činnosti vůči správci pohřebiště.
19. Smuteční obřadní síň slouží k obřadům pro rozloučení s lidskými pozůstatky v konečné rakvi před uložením do hrobu, hrobky, nebo odvozem ke zpopelnění, nebo k rozloučení se zpopelněnými lidskými ostatky a to všem občanům, i členům jakékoli registrované církve, za rovných podmínek. Jiný způsob užití obřadní síně ke smutečnímu obřadu může povolit provozovatel jen po vlastním uvážení a v souladu se zákonem o pohřebnictví. Provozní doba se upravuje podle potřeby objednatelů, kapacity obřadů a provozních možností správce.
20. Smuteční obřadní síň lze užívat pouze na základě uzavřeného smluvního vztahu mezi správcem a objednatelem a za úplaty dle platného ceníku.
21. Všechny osoby, vykonávající činnosti, související se zajištěním řádného provozu pohřebiště, jsou povinny tak činit o souladu se zákonem o pohřebnictví a ostatními právními normami, upravujícími takovou činnost, dodržovat tento Řád a to vždy s vědomím správce pohřebiště, nebo s jeho předchozím souhlasem, je-li ho dle tohoto řádu potřeba.

Článek 5

Povinnosti provozovatele a správce pohřebiště

1. Provozovatel pohřebiště je povinen zejména:
 - a) Připravit k pronájmu nová místa pro hroby, hrobky, urnová místa apod. (tzn. vytýčit - označit schématickým plánkem, číselně označit, vyčistit) tak, aby se minimalizoval negativní dopad na již existující hrobová místa.
 - b) Všem osobám - zájemcům o nájem stanovit stejné podmínky pro sjednání nájmu dle typu hrobového místa.
 - c) Pronajímat hrobová místa a provádět obnovu nájmu zájemcům za podmínek, stanovených zákonem o pohřebnictví a Řádem tak, aby vznikly ucelené řady, oddíly, či skupiny hrobových míst stejného charakteru a rozměrů.
 - d) Písemně upozornit nájemce na skončení sjednané doby nájmu nejméně 90 dnů před jejím skončením. Není-li mu trvalý pobyt, nebo sídlo nájemce znám, uveřejní tuto informaci v místě na daném pohřebišti obvyklém, nejméně 60 dnů před skončením sjednané doby nájmu.
 - e) Zdržet se ve styku s pozůstalými chování nešetného k jejich citům a umožnit při smutečních obřadech účast registrovaných církví, náboženských společností a jiných osob v souladu s projevenou vůlí zemřelé osoby, a pokud se tato osoba během svého života ke smutečnímu obřadu nevyslovila, také v souladu s projevenou vůlí osob uvedených v § 114 odst. 1 občanského zákoníku, je-li správci známa.
 - f) Vyřizovat stížnosti včetně reklamací souvisejících s provozem a správou pohřebiště. Stížnosti vyřizuje provozovatel pohřebiště odborem správy majetku, investic a ŽP Městského úřadu ve Starém Městě. Rozhoduje ve sporech mezi nájemci hrobových míst a správcem.

- g) Současně je povinen udržovat aktuální plán pohřebiště s vedením evidence volných hrobových míst. Zájemcům o uzavření nájemní smlouvy je povinen na jejich žádost nechat nahlédnout do plánu pohřebiště a evidence volných míst.
 - h) V případě zákazu pohřbívání bezodkladně písemně informovat nájemce hrobových míst, pokud je mu známa jejich adresa a současně informovat veřejnost o tomto zákazu v místě na daném pohřebišti obvyklým.
 - i) V případě rušení pohřebiště provozovatel postupuje dle ustanovení § 24 zákona o pohřebnictví a je bezodkladně povinen ve směru k zúčastněným osobám a veřejnosti splnit veškerou informační povinnost.
2. Správce pohřebiště je povinen zejména:
- a) Vést evidenci související s provozováním pohřebiště v rozsahu dle § 21 zákona o pohřebnictví. Správce pohřebiště vede evidenci související s provozováním pohřebiště formou vázaných hřbitovních knih.
 - b) Ukládat Listy o prohlídce zemřelého do spisovny popřípadě i doklady o zpopelnění dle archivačního a skartačního řádu obce.
 - c) Zabezpečovat výkopy hrobů a služby související s pohřbíváním, manipulací s lidskými ostatky, exhumacemi a ukládáním zpopelněných ostatků (vsypy, uložení uren).
 - d) Zajišťovat údržbu veřejné zeleně na pohřebišti podle platných předpisů, pokynů příslušného správního orgánu, provádět úklid cest a chodníků, běžnou údržbu oplocení, společných zařízení o rozsahu stanoveném smlouvou dbát na úpravu pohřebiště.
 - e) Zajišťovat sběr, třídění, uskladňování a likvidaci všech odpadů z pohřebiště včetně odpadů biologicky nebezpečných.
 - f) Zabezpečovat pořádek a čistotu na pohřebištech včetně údržby veřejných travnatých ploch, opuštěných hrobových míst, společných hrobů a vyhrazených ploch.
 - g) Umožnit oprávněným osobám manipulaci se zetlelými, nezetlelými i zpopelněnými lidskými ostatky v rámci pohřebiště nebo provedení exhumace za podmínek stanovených zákonem o pohřebnictví a tímto Řádem.
 - h) Spolupracovat při provádění evidence a vyřizování stížností včetně reklamaci souvisejících se správou pohřebiště.
 - i) Během doby trvání nájmu zajistit k hrobovému místu přístup a zdržet se jakýchkoli zásahů do hrobového místa, s výjimkou případů, kdy je nezbytné bezodkladně zajistit bezpečný provoz pohřebiště, mimo kopání hrobů nebo opravy hrobových zařízení a hrobek v sousedství avšak jen na dobu nezbytně nutnou.
 - j) Vypraviteli pohřbu vystavit doklad o pohřbení obsahující číslo hrobu nebo hrobky, jméno a příjmení zemřelého, místo a datum jeho narození, úmrtí, pohřbení a jednoznačnou identifikaci právnické nebo podnikající fyzické osoby, která pohřbení provedla.

Článek 6

Užívání hrobového místa

1. Žádný zájemce o nájem místa na pohřebišti nemá nárok na okupaci opuštěného hrobového místa, nebo na jiné, individuální umístění hrobu a hrobového zařízení v rámci hrobového místa.
2. Nájem hrobového místa vzniká na základě smlouvy o nájmu hrobového místa uzavřené mezi pronajímatelem – provozovatelem pohřebiště, a mezi nájemcem (dále jen smlouva o nájmu). Smlouva o nájmu musí mít písemnou formu a musí obsahovat určení druhu hrobového místa, jeho rozměry, výši nájemného.

3. K uzavření smlouvy o nájmu hrobového místa je zájemce o nájem povinen poskytnout pronajímateli a správci pohřebiště zejména tyto údaje:
 - a) jméno a příjmení zemřelé osoby, jejíž lidské pozůstatky nebo ostatky jsou na pohřebišti uloženy, místo a datum jejího narození a úmrtí,
 - b) List o prohlídce zemřelého (jen při pohřbívání),
 - c) údaje o jiných lidských pozůstatcích v rozsahu identifikace jiných lidských pozůstatků, datum uložení lidských pozůstatků nebo lidských ostatků na pohřebišť včetně jejich exhumace, určení hrobového místa, hloubky pohřbení, druhu rakve, vložky do rakve nebo transportního vaku; u lidských ostatků druh a číslo urny a v případě vsypu i místo jejich uložení,
 - d) záznam o nebezpečné nemoci, pokud lidské pozůstatky, které byly uloženy do hrobu nebo hrobky, byly touto nemocí nakaženy,
 - e) jméno, příjmení, adresu místa trvalého pobytu a data narození nájemce hrobového místa, jde-li o fyzickou osobu, nebo obchodní jméno, název nebo obchodní firmu, sídlo a identifikační číslo osoby nájemce hrobového místa, jde-li o právnickou osobu,
 - f) datum uzavření nájemní smlouvy a dobu trvání závazku včetně údajů o změně smlouvy,
 - g) údaje o hrobce, náhrobku a hrobovém zařízení daného hrobového místa, včetně údajů o vlastníkovi, pokud je znám, není-li vlastníkem nájemce, a to nejméně v rozsahu jméno, příjmení, trvalý pobyt, datum narození,
 - h) jméno, příjmení, adresu místa trvalého pobytu a další kontakty na osoby, které budou po smrti nájemce na základě určené posloupnosti pokračovat v nájmu.
4. Změny výše uvedených údajů a skutečností je nájemce povinen bez zbytečného odkladu oznámit provozovateli nebo správci pohřebiště.
5. V případě, že se jedná o nájem hrobového místa v podobě hrobu, musí být doba, na niž se smlouva o nájmu uzavírá, stanovena tak, aby od pohřbení mohla být dodržena tlecí doba stanovená pro pohřebišť v čl. 3.
6. Nájem hrobových míst se sjednává zpravidla na dobu:

pro hrob (s ostatky – dle tlecí doby) nebo hrobku	na 15 let
pro urnová místa	na 15 let
7. Platným uzavřením nájemní smlouvy k hrobovému místu na pohřebišti vzniká nájemci právo zřídit na místě hrob, hrobku, urnové místo, včetně vybudování náhrobku a hrobového zařízení (rám, krycí desky apod.) a vysázet květiny, to vše v souladu s obsahem nájemní smlouvy, tímto Řádem a pokyny správce pohřebiště, s následnou možností uložit v tomto místě lidské pozůstatky a lidské ostatky.
8. Nájemní právo k hrobovému místu lze převést na třetí osobu pouze prostřednictvím provozovatele pohřebiště novou smlouvou. Současně s převodem nájemního práva je dosavadní nájemce a vlastník hrobky, náhrobku nebo hrobového zařízení povinen předložit provozovateli pohřebiště smlouvu o převodu uvedených věcí do vlastnictví jiné osoby, nezůstávají-li i nadále v jeho vlastnictví.
9. Uložení konstrukce pro ukládání vykopané zeminy při výkopu vedlejšího hrobu a nutné kamenické práce na přilehlém hrobovém místě, to vše v odůvodněných případech a na nezbytně nutnou dobu, není omezením práva nájemce ve smyslu § 25 zákona o pohřebnictví. Dojde-li k zásahu do hrobového místa, nebo zařízení a vznikne-li tímto škoda, je povinen hrobové místo uvést do původního stavu, nebo škodu nahradit ten, kdo škodu způsobil. To platí i v případě, že škůdce ke své činnosti přibral třetí osobu

10. Nájemce je povinen vlastním nákladem zajišťovat údržbu hrobového místa a hrobového zařízení v rozsahu stanoveném smlouvou o nájmu a v následujícím rozsahu a způsobem:
 - a) nejpozději do 3 měsíců od pohřbení do hrobu zajistit úpravu pohřbívací plochy hrobového místa,
 - b) zajistit, aby plocha hrobového místa nezarůstala nevhodným porostem, který by narušoval svým vzhledem okolí, průběžně zajišťovat údržbu hrobového místa tak, aby travní porost nedosáhl květenství (vymetání trav), jakož i průběžně zajišťovat údržbu hrobového zařízení na vlastní náklady tak, aby jejich stav nebránil užívání hrobových míst ostatních nájemců a dalších osob,
 - c) odstranit včas znehodnocené květinové a jiné dary, odpad z vyhořelých svíček a další předměty, které narušují estetický vzhled pohřebiště. Neodstraní-li tyto předměty nájemce hrobového místa, je správce pohřebiště oprávněn tak učinit sám.
11. Nájemce je povinen neprodleně zajistit opravu hrobového zařízení pokud je narušena jeho stabilita a ohrožuje tím zdraví, životy, nebo majetek dalších osob. Pokud tak nájemce neučiní po uplynutí lhůty uvedené ve výzvě provozovatele, je provozovatel pohřebiště oprávněn zajistit bezpečnost na náklady a riziko nájemce hrobového místa.
12. Je zakázáno odkládat díly hrobového zařízení na sousední hrobová místa, nebo je opírat o sousední hrobová zařízení.
13. Při užívání hrobového místa je nájemci zakázáno manipulovat s lidskými ostatky. Se zpopelněnými lidskými ostatky může nájemce manipulovat a ukládat je na pohřebišti pouze s vědomím správce.
14. Nájemce je povinen strpět číselné označení hrobových míst provedené provozovatelem, tyto čísla nepřemísťovat, nepoškozovat a nepoužívat k jiným účelům. Nájemce je povinen strpět na hrobovém místě vhodně umístěný odkaz na uveřejněnou informaci ve vývěsce, týkající se upozornění nájemce na skončení doby nájmu.
15. Pokud se hrobka nebo hrobové zařízení staly opuštěnou po účinnosti zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník (tj. od 1. ledna 2014) a jsou zároveň stavbou, bude od 1. ledna 2024 provozovatelem pohřebiště provedena nabídka příslušnému Úřadu pro zastupování státu ve věcech majetkových.
16. Pokud byla hrobka opuštěna před účinností zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník (tj. před 1. lednem 2014), bude zaevidována do majetku obce, která je vlastníkem pozemku (viz ustanovení § 3056 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník) nebo obce, která je provozovatelem pohřebiště (viz ustanovení § 996 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník). Oznámení o novém vlastníku hrobky, která se tímto postupem stala hrobkou obecní, se zveřejní vhodným způsobem na veřejném pohřebišti (např. ve vývěsní skřínce). U opuštěného hrobového zařízení probíhá postup shodně.
17. Byl-li nájemce hrobového místa prokazatelně vyzván před ukončením nájmu k vyklizení hrobu od movitých i nemovitých věcí, v souladu s § 2225 občanského zákoníku při skončení nájmu předá nájemce hrobové místo vyklizené do 30 dnů od skončení nájmu. Při odevzdání hrobového zařízení nebo hrobky si nájemce vezme vše, kromě uložených lidských ostatků, ať zpopelněných nebo nezpopelněných, protože v souladu s § 493 občanského zákoníku lidské ostatky nejsou věci.
18. Po zániku nájmu se lidské ostatky nezpopelněné i zpopelněné ponechají na dosavadním místě. Při nájmu hrobového místa novým nájemcem budou tyto lidské ostatky v průběhu nového pohřbení uloženy pod úroveň dna hrobu. Není-li možné využít úroveň dna hrobu, uloží se lidské ostatky do společného hrobu téhož pohřebiště.

19. Při nesplnění bodu 17 je hrobové zařízení umístěno na hrobovém místě po zániku nájemní smlouvy bez právního důvodu, tedy neoprávněně. Pokud na výzvu není odstraněno, pak má provozovatel pohřebiště možnost obrátit se na soud nebo v rámci svépomoci hrobové zařízení odstranit a uskladnit a následně vyzvat vlastníka ať si zařízení odebere. Náklady na odstranění a uskladnění hrobového zařízení ponese vlastník hrobového zařízení. Pokud na další výzvu vlastník nereaguje a náklady na odstranění a skladné překročí výši odhadované ceny hrobového zařízení, provozovatel hrobového zařízení prodá. Výtěžek použije na úhradu nákladů.

Článek 7

Podmínky zřízení hrobky, náhrobku, hrobového zařízení

1. Ke zhotovení hrobky, náhrobku, hrobového zařízení na pohřebišti, nebo úpravě již existujících je oprávněn pouze vlastník nebo jím zmocněná osoba po prokazatelném předchozím souhlasu nájemce hrobového místa a správce pohřebiště za jím stanovených podmínek.
2. **Podmínky pro zřízení hrobového zařízení hrobu:**
 - a) hloubka základové spáry musí být provedena do nezamrzající hloubky (min. 80 cm pod úroveň terénu) a musí být přizpůsobena únosnosti půdy. Hloubka hrobu musí být u dospělých osob a dětí od 10 let nejméně 1,5 m, u dětí mladších 10 let pak nejméně 1,2 m,
 - b) základy památníků a náhrobků musí být zhotoveny z dostatečně únosného materiálu odolného proti působení povětrnostních vlivů, např. z prostého betonu nebo železobetonu, kamenného, příp. cihelného zdiva apod.
 - c) přední a zadní rámy musí být v jedné přímce s rámy sousedních hrobů,
 - d) vlastní náhrobek a rámy musí být mezi sebou jednotlivě kotveny,
 - e) při stavbě na svahovitém terénu musí být hrobové zařízení stejnoměrně odstupňováno.
3. **Podmínky pro zřízení hrobového zařízení hrobky:**
 - a) hloubka výkopu musí odpovídat počtu uvažovaných uložených rakví (max. však 260 cm)
 - b) stěny musí být vybudovány s porézních materiálů (např. cihly), pokud bude použitý litý beton, musí být vyvedena z hrobky difúzní zátka,
 - c) stěny hrobky z porézních materiálů musí mít šíři nejméně 30 cm, v případě užití litého betonu nejméně 15 cm, a musí být izolovány přízdívkou, včetně impregnačních nátěrů,
 - d) dno hrobky může být bez betonového pokryvu (pouze kopaná zemina). V případě, že bude dno vybetonováno, musí být zřízený trativod o rozměrech nejméně 40 x 40 cm a hloubce 50 cm, vyplněný drenáží,
 - e) zdivo musí být umístěno na betonovém základě min. 50 cm vysokém v šíři podle předpokládané vyzdívky,
 - f) do stěn hrobky musí být zabudovány vstupní otvory s madly,
 - g) kovové prvky v hrobce (traverzy pro uložení rakví a stropní nosiče) musí být opatřeny antikorozními nátěry a jejich stav musí být kontrolován nejméně 1 x za 10 let,
 - h) zastropení hrobky je nutné provést tak, aby mohly být rakve lehce umístěny na jednotlivá stanoviště s tím, že vstupní otvor a vlastní světlost hrobky musí být nejméně 220 cm (podle velikosti rakví),
 - i) na zastropení a uzavření hrobky musí být použity železobetonové překlady, jejich spáry zality betonem a povrch zaizolován,
 - j) na zastropení je nutno použít 20 cm zeminy sloužící jako pachová zátka nebo umístit krycí desku neprodyšně uzavírající hrobku, se spárami vytmelenými trvalými tmely,

- k) nosnost stropu musí být nejméně 100 kg/ 1 m²,
- l) vlastní hrobové zařízení s výjimkou rámu musí být postaveno mimo hlavní konstrukci hrobky, na samostatném základě.

4. **Správce pohřebiště může ve svém souhlasu se zřízením hrobky stanovit:**

- a) dobu výstavby hrobky,
 - b) zabezpečení místa z hlediska pádu osob a bezpečnosti návštěvníků pohřebiště,
 - c) požadavky na ochranu zeleně v okolí staveniště,
 - d) podmínky používání komunikací pohřebiště,
 - e) způsob skladování materiálů, odpadů a jejich likvidace,
 - f) povinnost dozoru při výstavbě,
 - g) průběžné a závěrečné kontroly postupu prací.
5. Zřízenou hrobku přejímá po technické stránce správce pohřebiště, který může pro trvalé užívání stavby určit:
- a) druh používaných rakví pro pohřbení v hrobce,
 - b) způsoby a cyklus revizí hrobky.
6. Dokumentaci spojenou se zřízením hrobky je správce pohřebiště povinen archivovat.
7. Při provádění veškerých prací na pohřebišti je potřeba dodržovat podmínky dohodnuté se správcem pohřebiště, zejména:
- a) respektovat důstojnost místa a omezení hlučných prací,
 - b) neomezovat průchodnost komunikací a přístupu k jednotlivým hrobovým místům,
 - c) nenarušovat hrobová místa a neomezovat práva nájemců hrobových míst,
 - d) zajistit ochranu zeleně a kořenového systému zeleně.
8. Po ukončení prací na pohřebišti je nutné uvést okolí místa – kde byly práce prováděny do původního stavu.

Článek 8

Ukládání lidských pozůstatků a exhumace lidských ostatků

1. Otevřít hrob nebo hrobku na pohřebišti, ukládat do nich lidské pozůstatky nebo provádět exhumaci je oprávněn pouze provozovatel pohřebiště nebo správce pohřebiště nebo provozovatel pohřební služby, který na základě smlouvy s vypravitelem pohřbu hodlá na pohřebišti pohřbit lidské pozůstatky (viz čl. 9).
2. Obdobně jako při přijímání lidských pozůstatků k pohřbení správce dbá na to, aby převzetí nezpelněných lidských ostatků bylo doloženo alespoň úmrtním listem a průvodním dopisem s uvedením, o čí ostatky se jedná, odkud jsou (číslo hrobu a název pohřebiště) a v koho zájmu se exhumace a převoz prováděl (číslo objednávky a smluvní strany); u urny postačí předložit doklad o zpopelnění, který obsahuje údaje shodné s identifikačním štítkem. Tyto dokumenty by měly být podkladem i pro evidenci související s provozováním pohřebiště.
3. Zpopelněné lidské ostatky je možné uložit na pohřebišti vždy jen se souhlasem nájemce hrobového místa a správce pohřebiště, u hrobů zpravidla k nohám do niky, jinak v ochranném obalu.
4. V době po úmrtí nájemce, má-li být tento uložen do hrobu, jehož byl nájemcem, zajistí provozovatel úhradu nájemného na dobu tlecí od vypravitele pohřbu nebo jiné zmocněné osoby. Nepožádá-li nikdo o uzavření nájemní smlouvy k předmětnému místu, zůstává toto hrobové místo po tlecí dobu bez nájemce s povinností správce o toto místo pečovat.

5. Bez ohledu na uplynutí tlecí doby může být s nezpopeľněnými i zpopelněnými lidskými ostatky v rámci pohřbiště manipulováno pouze na základě předchozího souhlasu správce pohřbiště.
6. Nezpopeľněné i zpopelněné lidské ostatky mohou být exhumovány, tj. přemístěny nebo převezeny na jiné pohřbiště, pouze na písemnou a odůvodněnou žádost nájemce hrobového místa a nájemce nového hrobového místa na jiném pohřbišti, a to jen s písemným souhlasem správce pohřbiště. Převoz exhumovaných nezpopeľněných lidských ostatků na jiné pohřbiště musí být předem objednan u provozovatele pohřební služby a objednávka k žádosti přiložena. Nájemce hrobového místa doloží k žádosti o exhumaci vždy skutečnost úmrtí podle § 22 odst. 2 zákona o pohřbnictví a písemný souhlas osoby uvedené v § 114 odst. 1 občanského zákoníku. Před uplynutím tlecí doby musí nájemce hrobového místa písemně požádat o souhlas také krajskou hygienickou stanicí.
7. Exhumace nezpopeľněných lidských ostatků za účelem jejich zpopelení v krematoriu je zakázáno. Výjimky dle individuální žádosti může podle Čl. 11 Řádu schválit pouze provozovatel pohřbiště.
8. Všechny rakve včetně exhumačních musí být označeny štítkem nejméně se jménem zemřelého, datem narození, datem úmrtí, dnem pohřbu a názvem provádějící pohřební služby.
9. Rakve, použité pro pohřbívání do země, musí být vyrobeny z takových materiálů, aby ve stanovené tlecí době zetlely spolu s lidskými ostatky. Za zetlelé se považují zbytky rakví (hlavních desek) o maximální velikosti 0,5 m² držící vcelku. Pro výrobu rakví ukládaných do hrobu na pohřbišti, nesmějí být použity díly z nerozložitelných materiálů. Kovový díl (madla rakve apod.) lze použít jen omezeně.
10. Výplň rakví (vystýlka), transportní vaky vložené do rakví a rubáše mohou být vyrobeny pouze z lehce rozložitelných materiálů jako dřevěné piliny, papír, u vaků rozložitelné plasty a u rubášů látky. Tkanina, ze které je oblečení zemřelého vyrobeno, by měla být nejlépe bez chemických příměsí.
11. K výrobě rakví a jejich nátěrů nesmí být použity barvy, lepidla a tvrdidla, obsahující složky škodlivých látek.
12. Milodary vložené do rakve mohou být vyrobeny také pouze ze snadno rozložitelných materiálů.
13. Pro pohřbívání do hrodek je nutno použít rakve:
 - a) vyrobené z dřevního materiálu s dlouhou trvanlivostí, do které bude umístěna poloviční zinková vložka, nebo
 - b) kovové, nebo
 - c) dle ČSN Rakve.
14. Maximální rozměry rakví v hrobkách nesmějí překročit délku 2,15 m a šíři 0,85 m.

Článek 9

Podmínky pro otevření hrobu nebo hrobky provozovatelem pohřební služby

1. Provozovatel pohřební služby smí otevřít hrob nebo hrobku na pohřbišti pro uložení lidských pozůstatků, nebo lidských ostatků, k provedení exhumace, popř. k jiným účelům, pokud správce pohřbiště obdrží v dostatečném předstihu před samotným otevřením hrobu nebo hrobky

- a) písemnou žádost vypravitele pohřbu, nájemce hrobu a majitele hrobového zařízení o otevření hrobu nebo hrobky provozovatelem pohřební služby,
 - b) kopii té části smlouvy uzavřené mezi provozovatelem pohřební služby a vypravitelem pohřbu o vypravení pohřbu, která přikazuje pohřbít do příslušného hrobového místa,
 - c) doklad o oprávnění k podnikatelské činnosti v oblasti provozování pohřební služby a o oprávnění vykonávat podnikatelskou činnost technické služby - práce při kopání hrobů na pohřebištích (výpis z živnostenského rejstříku),
 - d) prohlášení, že uvedené práce zajistí provozovatel pohřební služby na vlastní náklad, vlastními zaměstnanci a s použitím vlastních pomůcek i náradí a na vlastní odpovědnost,
 - e) osvědčení o získání profesní kvalifikace Hrobník nebo potvrzení o absolvování školení hrobníků od zaměstnance provozovatele pohřební služby, který bude hrob nebo hrobku otevírat,
 - f) doklad o ověření znalostí předpisů BOZP a PO,
 - g) návrh na protokolování předání pracoviště před i po pohřbení včetně fotografií příslušného hrobového místa před jeho otevřením a fotografie bezprostředně sousedících hrobů.
2. Zaměstnanec pohřební služby, který bude hrob nebo hrobku otevírat, musí být správcem pohřebiště seznámen s řádem pohřebiště, místními podmínkami a s jinými informacemi nezbytnými pro bezpečné a nezávadné otevření hrobu nebo hrobky.
 3. Provádí-li otevření hrobu nebo hrobky zaměstnanec provozovatele pohřební služby, správce pohřebiště je oprávněn kdykoli
 - a) zkontrolovat průběh prací, stav výkopu a pažení, dohlédnout na zabezpečení vykopané hrobové jámy proti pádu třetí osoby a přítomnost druhého pracovníka provozovatele pohřební služby,
 - b) požádat o přerušeni prací; v takovém případě je zaměstnanec provozovatele pohřební služby povinen práce neprodleně pozastavit.
 4. Správce pohřebiště může po dohodě s provozovatelem pohřební služby vybavit jeho zaměstnance pověřeného otevřením hrobu nebo hrobky vhodnými pracovními pomůckami, potřebnými nástroji a náradím.
 5. Otevření hrobu, u něhož neuplynula tlečí doba od posledního pohřbení, je možné provést jen tehdy, pokud příslušná krajská hygienická stanice povolila manipulaci s nezetlelymi lidskými ostatky.
 6. Správce pohřebiště může odmítnout otevření hrobu nebo hrobky, jsou-li k tomu závažné důvody, např. bezprostřední blízkost vzrostlého stromu, u něhož by musely být přerušeny hlavní kořeny (což by vedlo k narušení stability stromu), pokud je pohřebiště a jeho porost v nepříznivém stavu v důsledku vichřic, dešťových srážek nebo pokrytí povrchu sněhem a ledem.
 7. Rakev s lidskými pozůstatky musí být po uložení do hrobu zasypána zkyplenou zeminou ve výši minimálně 1,2 m.
 8. Správce pohřebiště zajistí při otevření hrobu a hrobky provoz na pohřebišti tak, aby nebyl narušen veřejný pořádek a aby byl vyloučen přenos možné nákazy.
 9. Náklady vzniklé správci pohřebiště v souvislosti s otevřením hrobu nebo hrobky hradí ten, kdo o otevření požádal. Provozovatel pohřebiště má nárok na úhradu přiměřených nákladů za poskytnuté výše uvedené a další související služby.

Článek 10 **Dřeviny a lavičky**

1. Dřeviny lze na pohřebišti vysazovat pouze se souhlasem provozovatele. Jedná se o dřeviny, které by v budoucnu vykazovaly znaky vzrostlých stromů a mohly by způsobovat škody na majetku a ohrožovat bezpečnost návštěvníků.
2. Dřeviny nesmějí být vysazovány do pohřbívací plochy s výjimkou toho, kdy se nájemce písemně zaváže k tomu, že bude místo užívat pouze k uložení zpopelněných lidských ostatků.
3. Provozovatel může dle svého uvážení a bez souhlasu nájemce odstranit vysazené dřeviny, k jejichž výsadbě nedal souhlas.
4. Likvidovat vzrostlou zeleň lze jen při dodržení zvláštního předpisu (viz zákon o ochraně přírody a krajiny).
5. Všechna trvalá zeleň, vysazená na pohřebišti, se stává majetkem provozovatele pohřebiště.
6. Nájemce ani návštěvník pohřebiště není oprávněn provádět jakékoli zásahy do vzrostlé zeleně bez předchozího souhlasu provozovatele.
7. Pevné i přenosné lavičky instaluje na pohřebišti provozovatel nebo osoba, které k tomu udělí provozovatel souhlas s určením rozměrů, tvaru a umístění lavičky a povinnosti udržovat lavičky v řádném stavu.
8. Lavičky mohou užívat všichni návštěvníci pohřebiště.
9. Jednoduché práce nutné k udržování a okrašlování hrobových míst a hrobového zařízení provádějí nájemci nebo podnikající fyzické či právnické osoby nájemcem pověřené.

Článek 11 **Sankce**

1. Porušení tohoto Řádu bude postihováno podle § 5 odst. 1 písm. i) zákona č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích jako přestupek proti veřejnému pořádku, zvláště pokud fyzická osoba poruší podmínky uložené v tomto Řádu při konání pohřbu nebo pietního aktu.
2. Přestupku se dopustí také ten, kdo dle zákona o pohřebnictví:
 - a) v rozporu s § 4 odst. 1 písm. f) zachází s lidskými pozůstatky nebo lidskými ostatky na pohřebišti způsobem dotýkajícím se důstojnosti zemřelého nebo mravního cítění veřejnosti,
 - b) v rozporu s § 4 odst. 1 písm. g) neoprávněně otevře na pohřebišti konečnou rakev s lidskými pozůstatky nebo urnu s lidskými ostatky,
 - c) v rozporu s § 4 odst. 1 písm. h) neoprávněně otevře na pohřebišti hrob nebo hrobku nebo neoprávněně provádí exhumaci,
3. Za přestupky uvedené výše lze uložit pokutu až do výše 100.000,- Kč ve smyslu § 26 zákona o pohřebnictví.

Článek 12 **Ostatní ustanovení**

1. Právní vztahy neupravené tímto řádem, vztahující se k provozování pohřebiště, se řídí zákonem o pohřebnictví.
2. Pokud se písemný styk provádí doručenkou na adresu nájemce místa na pohřebišti, platí fikce doručení uplynutím posledního dne úložní lhůty u pošty.
3. Kontrolu dodržování tohoto Řádu provádí odbor správy majetku, investic a ŽP Městského úřadu ve Starém Městě a městská policie a správce pohřebiště.
4. Výjimky z Řádu pohřebiště dle individuální žádosti může schválit provozovatel pohřebiště.
5. Pokud pohřebiště, nebo jeho část, včetně hrobových zařízení, jsou zapsány v seznamu kulturních památek, nebo se nacházejí na území památkového zájmu, či jsou v seznamu válečných hrobů a pohřebišť vztahují se na péči o ně zvláštní právní předpisy.

Článek 13 **Zrušující ustanovení**

Dnem nabytí účinnosti tohoto schváleného Řádu pohřebiště se zrušuje v celém rozsahu Řád pohřebiště, schválený radou města Staré Město dne 02.10.2019, pod číslem usnesení 21./I./1.4.

Článek 14 **Závěrečné ustanovení**

1. Tento řád je účinný dnem 01.05.2022.
2. Řád veřejného pohřebiště bude vyvěšen na úřední desce Městského úřadu ve Starém Městě po dobu 15 dnů a po celou dobu platnosti tohoto řádu musí být vyvěšen na pohřebišti na místě obvyklém.

Staré Město 26.04.2022

.....
Ing. Kamil Psoška v. r.
starosta

.....
Mgr. Martin Zábranský v. r.
místostarosta

Vyvěšeno na úřední desce dne: 26.04.2022

Sejmuto z úřední desky dne: 12.05.2022